

BERLINI GYORS – A HÉT FŐ HÍREI HÉTFŐN

2024. október 21.

1. A szövetségi kormány új biztonsági csomagja

Kilenc héttel a solingeni terrortámadás után a Bundestag pénteken szavazott a kormánykoalíció által előterjesztett ún. „biztonsági csomagról”, mely nemcsak a kormánypártokat, de az ellenzéket is megosztotta. Az úgynevezett biztonsági csomag két törvénymódosítási tervezete alapvetően három területet fed le: Először is szigorítja a fegyverekre vonatkozó jogszabályokat – drasztikusan emelve a „késmentes” zónák számát. Másodsor, a hatóságok több hatáskört kapnak – például szűrőpróbaszerű ellenőrzéseket végezhetnek a késtilalom betartatása érdekében. Emellett a különösen súlyos bűncselekmények nyomozása során, megkötések mellett, biometrikus adatokat is gyűjthetnek és ellenőrizhetnek majd, például arcfelismerés céljából. Harmadszor pedig, az úgynevezett dublini kritériumnak megfelelő menekültek, akiket már egy másik uniós országban regisztráltak, nem kaphatnak többé szociális juttatásokat Németországban – amint kiderül, hogy beutazhatnak abba az országba, ahol először regisztrálták őket menekültként. *„Ez egy nagy és átfogó csomag”* – jelentette ki Nancy Faeser (SPD) szövetségi belügyminiszter hozzátéve, hogy a koalíciós partnerek kérésére a tárca átdolgozta és módosította a törvénytervezet egyes részeit. *„Ugyanakkor ez nem veszi el ennek a törvénynek az élét”* – nyilatkozta a miniszter.

A CDU és a CSU ezzel szemben elutasítja az új tervezetet. Meglátásuk szerint a biztonsági csomag eleve nem volt elég átfogó, a változtatásokat követően pedig most már minden kétséget kizáróan *„egy kis csomagról”* van szó. *„Ez a csomag szinte hatástalan, ezért mi, a CDU/CSU-frakció elutasítjuk ezt a biztonsági csomagot”* – nyilatkozta Alexander Throm, a CDU/CSU-frakció belpolitikai szóvivője. Az AfD mindeközben vágyáalomnak nevezte a csomagot, míg a Die Linke elutasítja azt – meglátásuk szerint túlságosan messzemenő intézkedései miatt. Így az SPD-nek, a Zöldeknek és az FDP-nek saját többségre volt szüksége a pénteki Bundestag-szavazás során. A voksolást megelőzően még arról lehetett olvasni, hogy az SPD frakción belül több tucat képviselő is elutasítja a javaslatot a biztonságpolitikai és belbiztonsági kérdések összekapcsolása miatt, végül azonban a kormánypártokon belüli pártfegyelem diadalmaskodott és a Bundestag pénteken viszonylag gyorsan megszavazta az új törvénymódosításokat.

Némileg meglepő módon azonban a kellő többség csak a Bundestagban lett meg a törvények elfogadásához. A biztonsági hatóságok új jogosítványairól szóló részhez a szövetségi államok jóváhagyására is szükség lett volna – ez pedig a Bundesrat péntek délutáni szavazása során nem lett meg. A korábbi informális megállapodások ellenére a CDU-vezette tartományok mellett végül a Winfried Kretschmann (Zöldek) miniszterelnök által irányított Baden-Württemberg sem szavazta meg a módosításokat, így a törvénynek jelenleg nincs meg a kellő többsége. Mivel a Bundesrat nem hagyta jóvá a terrorizmus elleni küzdelemmel kapcsolatos törvényt, a szövetségi kormány vagy a Bundestag most az úgynevezett közvetítő bizottságot hívhatja segítségül. A szövetségi államok és a

parlament képviselőinek ezután közösen kellene megpróbálniuk kompromisszumot találni. Ugyanakkor az SPD-n belül sokan kétségesnek látják, hogy ez egyáltalán sikerülhet-e. Meglátásuk szerint Friedrich Merz CDU-elnöknek nem érdeke a megegyezés, hiszen választási kampányában kihasználhatja a kérdést. Scholz kancellárnak így döntenie kell, hogy második tárgyalásra is benyújt egy módosított törvénycsomagot, vagy egyszerűen elfogadja a Bundesrat döntését, egyúttal a CDU-t vádolva meg a sokak által szorgalmazott szigorítások bevezetésének elszabotálásával.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

2. Joe Biden amerikai elnök németországi látogatása

Olaf Scholz (SPD) szövetségi kancellár Berlinben fogadta Joe Biden amerikai elnököt, aki a novemberi amerikai elnökválasztásokat megelőzően minden bizonnyal utolsó alkalommal járt elnöki minőségben Németországban. A látogatás középpontjában a transzatlanti együttműködés, Ukrajna további támogatása, valamint a tágabb biztonságpolitikai helyzet kérdéskörei álltak. *„Álláspontunk egyértelmű: a lehető leghatározottabban támogatjuk Ukrajnát. Ugyanakkor ügyelünk arra, hogy a NATO ne váljon a háború részesevé, hogy ez a háború ne vezessen egy sokkal nagyobb katasztrófához”* – jelentette ki Scholz közös sajtótájékoztatójuk során. Egyúttal megerősítve, hogy az USA és Németország teljes mértékben elkötelezett Ukrajna szuverenitása és integritása mellett.

Ukrajna tartós katonai és pénzügyi támogatása szintén téma volt a péntek délutáni négyoldalú csúcstalálkozón, amelyen Scholz és Biden mellett, Emmanuel Macron francia elnök és Keir Starmer brit miniszterelnök is részt vett Berlinben. A konzultációk másik központi pontja a közel-keleti háború volt. A kormányfők egyöntetűen arról beszéltek, hogy *„azonnal véget kell vetni”* a Gázai övezetben zajló háborúnak, egyúttal mihamarabb ki kell szabadítani a Hamász által fogva tartott összes túszt.

Németország Amerika *„legközelebbi és legfontosabb szövetségese”* jelentette ki Biden a sajtótájékoztató során. Amikor Vlagyimir Putyin orosz elnök brutális inváziót indított Ukrajna ellen, Németország mindenkit emlékeztetett arra, hogy miért olyan fontos ez a szövetség – mondta az amerikai elnök, hozzátéve, hogy Scholz vezetése alatt Németország szembenézett a történelmi kihívással. Megköszönte továbbá a német kormány antiszemitizmus elleni fellépését és az Iránnal kapcsolatos világos álláspontját. *„Szeretném megköszönni a barátságát”* – mondta végül Scholzhoz fordulva. A gázai és libanoni háborúval kapcsolatban a felek egyetértettek abban, hogy a Hamász vezetőjének minapi halála elősegítheti egy tartós tüzszünet létrejöttét. Jahja Sinwar halálát Biden az *„igazság pillanataként”* értékelte.

Scholz-cal való találkozója előtt Biden megbeszéléseket folytatott Frank-Walter Steinmeier szövetségi elnökkel is. A találkozó során Steinmeier a Németországi Szövetségi Köztársasági Érdemrend Nagykeresztjének különleges fokozatával – Németország legmagasabb kitüntetésével – tüntette ki Bident, aki 1990 óta (George Bush mellett) mindössze a második amerikai elnök, aki megkapta ezt a kitüntetést. Steinmeier a Bellevue-palotában mondott beszédében tisztelgett Biden előtt: *„Az Ön vezetése alatt a transzatlanti szövetség erősebb és partnerségünk szorosabb, mint valaha”* – mondta az elnökhöz fordulva. Hozzátéve, hogy Németország számára az Egyesült Államokkal való barátság továbbra is *„egzisztenciális kérdés mind biztonságunk, mind demokráciánk szempontjából”*.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

3. A Bundestag novemberben szavazhat az AfD betiltásának kezdeményezéséről

Az AfD betiltását kezdeményező képviselők már november közepén a Bundestag elé kívánják terjeszteni indítványukat. *„Az ülészak következő hetéig további aláírásokat gyűjtünk a támogatóktól, és utána terjesztjük be javaslatunkat”* – nyilatkozta a sajtó képviselőinek az eljárást kezdeményező Marco Wanderwitz (CDU) Bundestag-képviselő. A Wanderwitz vezette képviselőcsoport célja, hogy a szavazást megelőzően már reális esély legyen a megfelelő többség eléréséhez. A Bundestag november 4. és 8. között, majd november 11. és 15. között ülésezik legközelebb. Mindez azt jelenti, hogy minden bizonnyal még az ülészakot megelőzően napvilágot láthat a Szövetségi Alkotmányvédelmi Hivatal új, AfD-vel kapcsolatos jelentése. Az új jelentés a CDU/CSU és az SPD parlamenti frakciói körében is jelentősen növelheti a betiltási indítvány támogatottságát – mondta Wanderwitz, hozzátéve, hogy: *„Fontos lenne kihasználni azt a lendületet, amelyet az AfD, Szövetségi Alkotmányvédelmi Hivatal általi esetleges újbóli, határozottan szélsőjobboldali besorolása teremtene.”*

Yvonne Magwas (CDU), a Bundestag alelnöke, szintén támogatja a képviselőcsoport indítványát. *„Legfőbb ideje, hogy a Szövetségi Alkotmánybíróság vizsgálja meg megfelel-e az AfD az alkotmányunkban foglaltaknak”* – nyilatkozta a politikus a német médiának. *„Évek óta látjuk, hogy az AfD egy szélsőjobboldali párt, mely folyamatosan radikalizálódik, egyúttal pedig aláássa a szabad demokratikus alaprendünket. Valami megvetendővé téve azt, azzal a céllal, hogy idővel megszüntesse”* – jelentette ki Magwas. A párt jövőjével kapcsolatos újbóli vitát az AfD esetleges betiltását támogató indítvány váltotta ki, amelyet a Bundestagban az SPD, CDU/CSU, Zöldek és Die Linke egyes képviselői is támogatnak. Céljuk, hogy a Szövetségi Alkotmánybírósághoz forduljanak az AfD betiltására irányuló eljárásért.

Az AfD mindezidáig látványos nyugalommal és visszafogottsággal reagált az ezzel kapcsolatos hírekre. A párt kommunikációjában tudatosan antidemokratikus kezdeményezésként állítja be az indítványt, míg az AfD-t a tényleges demokratikus értékek utolsó mentsváraként ábrázolja. Álláspontjuk szerint a beadványt támogató képviselők egyetlen célja, hogy ellehetetlenítsék az egyre erősebb támogatottsággal rendelkező pártot. Másrészt jelenleg nagyon valószínűtlennek látszik, hogy egy ilyen indítvány többségi támogatást kapjon a Bundestagban, éppen ezért az AfD inkább áldásként, mint veszélyként tekint a betiltásával kapcsolatos politikaira vitára. Sebastian Münzenmaier frakcióvezető-helyettes értékelése szerint: *„A betiltási eljárás igazából újabb politikai tőkét biztosít számunkra. Csak növelni fogja támogatottságunkat a jövő évi Bundestag választásokon”*.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

4. Nő a rendőrökkel szembeni erőszak mértéke

A Szövetségi Bűnügyi Rendőrségi Hivatal (BKA) legfrissebb jelentése szerint a tavalyi évben jelentősen nőtt a rendőrség tagjai elleni erőszakos cselekmények száma, rekordszámot érve el. A 2023-as évben mindegy 106 ezer rendőr vált ellenük irányuló erőszakos cselekmény áldozatává. Ez 9500-zal több támadást, egyúttal pedig 10%-os növekedést jelent 2022-ben feljegyzett értékekhez képest. A BKA 2023-as helyzetjelentése alapján az esetek többsége – az erőszakos bűncselekmények mintegy 85% – a rendfenntartó erőkkel szembeni támadás és ellenállás kategóriájába esik, például

letartóztatások, vagy tüntetések során. Az olyan esetek száma is emelkedett, amelyekben rendőröket fenyegettek meg. Emellett 40 rendőrtiszt elleni gyilkossági kísérletet jegyeztek fel, hárommal többet, mint 2022-ben, bár a veszélyes és súlyos testi sértéses esetek száma tavaly némileg csökkent. A BKA valamivel kevesebb mint 39 ezer gyanúsítottat vett nyilvántartásba, csaknem hat százalékkal többet, mint egy évvel korábban. A túlnyomó többségük férfi volt (84%), míg a külföldi gyanúsítottak aránya 30-ról 34%-ra emelkedett. A BKA szerint az elkövetők az esetek többségében egyedül cselekedtek (95%), előzetesen ismertek voltak a rendőrség előtt (75%) és gyakran alkoholos befolyásoltág alatt álltak (50%).

„(Elfogathatatlan, hogy) a riasztásra kivonuló hatóságok tagjait megfenyegetik, megtámadják, üvegekkel, kövekkel és tűzijátékkal dobálják meg – miközben a biztonságunkért dolgoznak” – mondta Nancy Faeser (SPD) szövetségi belügyminiszter, a tűzoltókat és a mentősöket érintő atrocitásokra is utalva. A jelentés alapján átlagosan naponta 290 rendőr válik erőszak áldozatává. *„Ijesztő látni a gyűlöletet és az erőszakot, amellyel a hatóságoknak szembe kell nézniük”* – nyilatkozta a miniszter. Faeser egyúttal utalt a tervezett új törvénymódosításokra is, melyek útján a szövetségi kormány szélesíteni szeretné a rendőrök fellépési lehetőségeit. A tervek között szerepel a szövetségi rendőrök sokkolóval való felszerelése is, emellett szigorítanak a büntetőjogot azokban az esetekben, amikor rendőröket vagy mentődolgozókat „előzetesen megtervezett rajtaütésbe” csalnak annak érdekében, hogy a kikerkező egységeket megtámadhassák.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

5. Fokozódó érdeklődés politikai témák iránt a fiatalok körében

A Shell olajipari óriás a héten mutatta be az immár 19. alkalommal elvégzett átfogó ifjúsági felmérésének az eredményét. A felmérés eredményei szerint a 12 és 25 év közötti fiatalok egyre nagyobb figyelemmel és aggodalommal tekintenek tágabb környezetük politikai és biztonsági kihívásaira, ugyanakkor többségében még mindig bizakodóan tekintenek a jövő felé. A németországi fiatalok egyértelmű többsége, 81%, félelmének adott hangot egy újabb európai háborúval kapcsolatban (2019-ben még csak 46% nyilatkozott hasonlóan), míg a második helyen – jóval lemaradva (67%, 2019-ben 52%) – a szegénységtől való félelem áll.

A válaszadók egyértelmű többsége, mintegy 60%, elítéli az orosz agressziós háborút (60%), míg a válaszadók fele szintén úgy véli, hogy Németországnak továbbra is támogatnia kellene katonailag Ukrajnát (25%-uk ellenzi ezt.). A keleti tartományokban lakó fiatalok ugyanakkor kevésbé támogatóak, mint a nyugatiak, egyúttal a fiatalok alig egyharmada tartja jónak, hogy Németország egyértelműen Izrael mellé állt a legújabb közel-keleti konfliktus során. A globális válságok és a jövővel kapcsolatos jelentős félelmek ellenére a németországi fiatalok többsége (55%) bizakodó, míg 75%-uk valamennyire vagy nagyon elégedett a demokráciával. A felmérés szerint a fiatalok immár politikailag is elkötelezettebbek, mint öt évvel ezelőtt. A felmérés szerint 51%-uk aktívan tájékozódik a politikai eseményekről és nyomon követi azok alakulását (2019-ben 36%). A fiatalok átlagosan enyhén baloldalinak minősítik magukat - ez azt jelenti, hogy az önpozíció összességében stabil az öt évvel ezelőtti felmérés arányaihoz viszonyítva. Mindazonáltal 2019 óta különösen a magukat inkább jobboldalinak valló fiatal férfiak aránya nőtt: minden negyedik fiatal jobboldali vagy jobboldali kategóriába sorolja magát, míg a legutóbbi felmérés során még minden ötödik nyilatkozott így. A fiatal nők körében 11% írja le magát inkább jobboldali vagy jobboldali beállítottságúnak – az ő esetükben nem beszélhetünk növekedésről.

A fiatalok többsége bizakodóan tekint jövőbeni szakmai karrierjére is, bízva abban, hogy el fogja érni szakmai céljait. Immár csak minden harmadik megkérdezett adott hangot ezzel kapcsolatos aggodalmainak. A munkanélküliséggel vagy a képzési helyek hiányával kapcsolatos aggodalmak szintén soha nem látott mélypontra vannak. A 2019-hez képest ugyanakkor a fiatalok számára fontosabbá vált a magas jövedelem (83%, korábban 76%) és a megfelelő karrierlehetőségek (80%, korábban 74%) elérése.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

6. Német titkosszolgálatok: növekvő orosz fenyegetés

A Szövetségi Hírszerző Szolgálat (BND) elnöke, Bruno Kahl az Oroszország általi közvetlen katonai fenyegetésére figyelmeztetett a Bundestag parlamenti ellenőrző testületének legutóbbi meghallgatásán. *„Legkésőbb az évtized végére az orosz fegyveres erők olyan helyzetben lesznek, hogy képesek lesznek támadást indítani a NATO ellen”* – jelentette ki Kahl a bizottság ülésén. A BND vezetője egyúttal rámutatott, hogy Németország Ukrajna második legnagyobb katonai támogatójaként egyértelműen orosz célpontnak számít. *„Közvetlen konfliktusban vagyunk Oroszországgal”* – szögezte le Kahl. A BND elnöke szerint ennek megfelelően az orosz hírszerző szolgálatok egyre inkább minden erőforrásukat felhasználják Németország ellen – *„bármilyen gátlás nélkül”*. Ezzel párhuzamosan pedig könnyen elképzelhető a jelenlegi biztonságpolitikai helyzet további romlása.

Fentiekkel összecseng a Szövetségi Alkotmányvédelmi Hivatal (BfV) friss figyelmeztetése is, mely szerint az orosz titkosszolgálatok fokozták tevékenységüket Németországban. *„Az orosz titkosszolgálatok agresszív magatartását figyeljük meg”* – jelentette ki Thomas Haldenwang, a BfV elnöke ugyanezen meghallgatás során. *„Különösen az orosz kémkedés és szabotázs aránya növekszik Németországban, mind minőségileg, mind mennyiségileg”* – tette hozzá Haldenwang. A BfV elnöke ezzel kapcsolatban megemlítette a DHL egyik logisztikai központjában júliusban bekövetkezett tüzesetet is, amely egy légi áruszállítmányt érintett. Csak egy szerencsés véletlennek volt köszönhető, hogy a csomag a földön, a DHL lipcsei logisztikai központjában gyulladt ki, és nem repülés közben – magyarázta Haldenwang. Egy késés miatt ugyanis a csomagban lévő gyújtószerkezet még a földön lépett működésbe a reptéren okozva egy kisebb tüzet. Biztonsági szolgálatok feltételezése szerint az akció mögött az orosz titkosszolgálatok állhattak, amelyek a szabotázsakcióval az Ukrajnába irányuló német fegyverszállításokat kívánhatták megzavarni.

Német nyelvű összefoglalóért kattintson [ide](#) és [ide](#).

7. Az MCC és a Magyar-Német Intézet hírei

Rendezvénybeszámoló

2024. október 14-én az MCC Magyar-Német Intézet az Európai Együtműködésért, a Danube Institute, valamint a TheRepublic konzervatív platform közös szervezésében került megrendezésre Berlinben a „Transatlantic Partnership in a New Era” című egész napos nemzetközi konferencia.

A konferencia részletes beszámolója elérhető [Intézetünk honlapján](#).

Cikk- és interjúajánló

A magyar miniszterelnök előző heti hétfői útjának legfontosabb politikai vetületéről kérdezte a Mandiner Bauer Bencét.

A teljes interjú elolvasható a [Mandiner honlapján](#).

A magyar-német kapcsolatok legfontosabb kihívásairól, valamint esetleges politikai kapcsolódási pontokról nyilatkozott Bauer Bence intézetigazgató az index.hu számára.

A teljes elemzés elolvasható az [index.hu](#) honlapján.

Orbán Viktor miniszterelnök berlini útjáról, valamint a magyar-német kapcsolatrendszer alakulásáról beszélt kutatási vezetőnk Dobrowiecki Péter az Ultrahang Plusz legújabb adásában.

A teljes beszélgetés meghallgatható az [Ultrahang Plusz YouTube](#) csatornáján.

Az Intézetünk által, hazai és német partnerek támogatásával, megrendezett „Transatlantic Partnership in a New Era” konferencián felvetett kérdésekre reagálva az Amerikai Egyesült Államok változó geopolitikai prioritásairól, illetve Európa globális szerepének a visszaszorulásáról nyilatkozott igazgatónk, Bauer Bence a Magyar Nemzet számára.

A teljes interjú elolvasható a [Magyar Nemzet online felületén](#).

Impresszum: Magyar Német Intézet az Európai Együtműködésért - Mathias Corvinus Collegium

Igazgató: Dr. Bauer Bence LL.M.

Felelős munkatársak: Fonay Tamás Álmos, Dobrowiecki Péter, Horváth Csenge

Székhely: 1113 Budapest, Tas vezér utca 3-7.

Postacím: 1518 Budapest, Pf. 155

Web: www.magyarnemetintezet.hu

E-mail: mni@mcc.hu